

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 25 februari 1932 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa mindre lägenheter från kronoegendomar m. m.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 12 februari 1932 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 87, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen,

1) medgiva, att följande lägenheter må försälas, nämligen

dels av kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Skegrie nr 10 och $\frac{1}{2}$ mantal Skegrie nr 17 i Skegrie socken av Malmöhus län ett område om 1,000 kvadratmeter till Edvin Ehnevid mot en köpeskilling av 1,100 kronor att erläggas kontant vid tillträdet och under villkor, *att* området må tillträdas å dag, varom överenskommelse kan träffas med egendomens arrendator, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som utfärdar köpebrev å området, *att* området försäljes i det skick, vari det vid tillträdet befinnes, *att* området ej tilldelas delaktighet i samfälld eller oskiftad mark och ej heller delaktighet i de rättigheter och förmåner, som för övrigt må tillkomma stamfastigheterna, *att* köparen svarar för de å området å tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, *att* köparen ensam vidkännes kostnad för lagfart och avstyckning samt övriga med köpet förenade utgifter, *samt att* köparen berättigas att som utfartsväg begagna stamfastigheternas andel i vägen söder om området,

dels ock av kronoegendomen 1 mantal Västra Ve nr 1 i Väse socken av Värmlands län två i statsrådsprotokollet omförmälda tomtområden om respektive 0.091 och 0.039 hektar, vilka innehavas av Anton Kjällgren och Hjalmar Hedqvist, det förstnämnda till Kjällgren mot en köpeskilling av 200 kronor och det senare till Hedqvist mot en köpeskilling av 80 kronor, *att* tillträdas den 14 mars 1933 och under villkor i övrigt, *att* köpeskillingarna för områdena skola vid tillträdet kontant erläggas till länsstyrelsen i länet, som har att å områdena utfärda köpebrev, *att* områdena försäljas i det skick, de vid tillträdet befinnas, *att* köparna skola svara för de å områdena för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, *att* köparna skola ensamma vidkännas kostnaderna för lagfart och avstyckning samt övriga med köpen förenade utgifter, *samt att* kö-

parna tillförsäkras rätt till del i en från den s. k. Kronatorpslotten å sagda egendom över hemmanen Sandbacken och Åtorp tillhörig skogsmark ledande väg, i den mån kronan såsom ägare av stamfastigheten äger del i samma väg;

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att i avseende å försäljning från kronoegendom av lägenhet eller jordområde med ett saluvärde av högst 5,000 kronor, efter prövning i vart fall och där skäl därtill äro, förordna om försäljning med hembud, oaktat de i 9—11 §§ förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. angivna förutsättningar för sådant försäljningssätt ej äro för handen.

Med anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 138 till 1929 års riksdag framlagda förslag angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom godkände riksdagen enligt skrivelse den 30 maj 1929, nr 242, sammansatta första lag- och jordbruksutskottets i ärendet avgivna memorial, nr 2, vari under punkten II hemställdes, att riksdagen måtte — med upphävande av de beslut, som innefattades i riksdagens skrivelser nr 63/1874, nr 66/1879, nr 35/1885, nr 7/1887 B, nr 17/1888, nr 77/1891, nr 74/1902 och nr 92/1914 — beträffande kronan tillhörig, under domänstyrelsens förvaltning ställd fast egendom, vilken icke vore anslagen för visst ändamål samt ej heller på grund av befintlig skogstillgång eller annan särskild anledning borde bibehållas åt kronan, medgiva,

Gällande bestämmelser.

A) intill dess annorlunda kunde varda beslutat, att efter Kungl. Maj:ts beprövande finge försäljas:

a) egendom, vilken i årligt arrende lämnade högst 1,000 kronor eller, där den ej vore av kronan för sig utarrenderad, vid verkställd uppskattning funnes ej kunna lämna högre årligt arrende än sålunda sagts; samt

b) andel i en för flera fastigheter gemensam samfällighet, såframt andelen vid verkställd uppskattning funnes kunna betinga en köpeskilling av högst 5,000 kronor;

— — — — —
Såsom villkor för att här ovan under A) a) upptagen kronoegendom må försäljas med hembuds rätt gälla vissa i 9—11 §§ av förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. angivna villkor, bland annat, att bostadslägenhet finnes uppförd å densamma.

Beträffande däremot här ovan under A) b) upptagen andel i en för flera fastigheter gemensam samfällighet har Kungl. Maj:t utgått från, att 1929 års riksdagsbeslut i frågan icke innebar någon inskränkning i Kungl. Maj:ts, enligt av riksdagen år 1914 lämnat medgivande, tillkommande rätt att vid försäljning av dylik andel i vart fall meddela erforderliga föreskrifter om sättet och villkoren för försäljningen. Häremot har riksdagen icke haft något att erinra (skr. nr 58/1931). Kungl. Maj:t är alltså oförhindrad att under hand försälja dylika andelar.

*Kungl. Maj:ts
förslag.*

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär för det första, att riksdagen skulle lämna sitt medgivande till att särskilt angivna, till kronoegendomarna Skegrie och Västra Ve hörande mindre områden må under hand försäljas till vissa köpare, vilka ej hava bostadslägenheter uppförda å områdena, på grund varav de i förberörda förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angivna förutsättningarna för försäljning med hembud alltså ej äro uppfyllda.

Vidare innebär Kungl. Maj:ts förslag, att Kungl. Maj:t skulle erhålla ett generellt bemyndigande att, i avseende å försäljning från under A) a) härovan avsedd kronoegendom av lägenhet eller jordområde med ett saluvärde av högst 5,000 kronor, efter prövning i vart fall och där skäl därtill vore, förordna om försäljning med hembud, oaktat de ovan angivna förutsättningarna för sådant försäljningssätt ej vore för handen. Att saluvärdet ansetts böra begränsas till högst 5,000 kronor har sin grund i att härigenom skulle vinnas överensstämmelse med vad som gäller beträffande försäljning av andel i en för flera fastigheter gemensam samfällighet. Sådant andel kan nämligen, såsom förut omnämnts, försäljas jämväl under hand, därest den vid verkställd uppskattning finnes kunna betinga en köpeskilling av högst 5,000 kronor. — Det bör även bemärkas, att det vid bifall till Kungl. Maj:ts nu föreliggande framställning är avsett, att försäljning under hand i sådana fall, varom nu är fråga, endast skulle ske till — förutom enskild person, som av särskild anledning befinnes böra tillbjudas lägenheten — kommuner eller menigheter, som för ett lämpligt befundet ändamål önska förvärva kronojord av viss mindre omfattning.

Utskottet.

Mot bifall till Kungl. Maj:ts förslag, i vad det avser försäljning av vissa till kronoegendomarna Skegrie och Västra Ve hörande smärre områden, har utskottet intet att erinra.

Beträffande det av Kungl. Maj:t begärda bemyndigandet att utan hinder av gällande bestämmelser om hembud från kronoegendom försälja lägenhet eller jordområde med ett saluvärde av högst 5,000 kronor får utskottet framhålla, att det av praktiska skäl torde vara lämpligt, att Kungl. Maj:t för försäljning av mindre områden icke skall vara nödsakad att, i fall då stadgade villkor för hembud ej äro uppfyllda, antingen låta försäljningen ske å auktion eller ock inhämta riksdagens medgivande till försäljning under hand. Det synes utskottet därför lämpligt, att Kungl. Maj:t i sådant avseende erhåller viss befogenhet, vilken dock synes utskottet böra inskränkas till att avse lägenhet eller område med ett saluvärde av högst 3,000 kronor.

Under åberopande av det ovan anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må
a) bifalla vad Kungl. Maj:t under punkten 1) i förvarande proposition föreslagit,

b) med anledning av vad Kungl. Maj:t under punkt 2) i förevarande proposition föreslagit bemyndiga Kungl. Maj:t att i avseende å försäljning från kronoegendom av lägenhet eller jordområde med ett saluvärde av högst 3,000 kronor, efter prövning i vart fall och där skäl därtill äro, förordna om försäljning med hembud, oaktat de i 9—11 §§ förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. angivna förutsättningar för sådant försäljningsätt ej äro för handen.

Stockholm den 25 februari 1932.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 16.

Reservation:

av herr *Andersson* i Löbbo.